

Dz.U.99.76.854

2004-02-01

zm.

Dz.U.2004.139.1476

art. 1, art. 2, art. 3, art. 4, art. 5, art. 6

EUROPEJSKA KONWENCJA

o pomocy prawnej w sprawach karnych.

(Dz. U. z dnia 22 września 1999 r.)

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 20 kwietnia 1959 r. w Strasburgu została sporządzona Europejska konwencja o pomocy prawnej w sprawach karnych, a w dniu 17 marca 1978 r. w Strasburgu został sporządzony Protokół dodatkowy do powyższej konwencji w następującym brzmieniu:

Przekład

EUROPEJSKA KONWENCJA

o pomocy prawnej w sprawach karnych

PREAMBUŁA

Rządy - sygnatariusze, członkowie Rady Europy,

uznając, że celem Rady Europy jest osiągnięcie większej jedności między jej członkami;

w przekonaniu, że przyjęcie wspólnych zasad w dziedzinie pomocy prawnej w sprawach karnych przyczyni się do osiągnięcia tego celu;

uznając, że taka pomoc prawna pozostaje w związku z zagadnieniem ekstradycji, uregulowanym już w drodze konwencji z dnia 13 grudnia 1957 r.,

uzgodniły, co następuje:

CZĘŚĆ I

Postanowienia ogólne

Artykuł 1⁽¹⁾

1. Strony zobowiązują się do udzielania sobie, zgodnie z postanowieniami niniejszej Konwencji i w jak najkrótszym czasie, możliwie najszerzej pomocy prawnej w sprawach o przestępstwa, których ściganie należy, w chwili występowania z wnioskiem, do właściwych organów sądowych Strony wzywającej.

2. Postanowień niniejszej Konwencji nie stosuje się do wykonywania orzeczeń o aresztowaniu i orzeczeń skazujących ani do przestępstw wojskowych niebędących przestępstwami pospolitymi.

3. Pomocy prawnej można również udzielić w odniesieniu do czynów karalnych według prawa wewnętrznego Strony wzywającej lub Strony wezwanej, których ściganie należy do właściwości organów

administracyjnych, jeżeli od decyzji takich organów istnieje możliwość odwołania się do sądu właściwego w sprawach karnych.

4. Udzielenia pomocy prawnej nie można odmówić wyłącznie na tej podstawie, że czyny, których dotyczy wnioski, mogą wiązać się w Stronie wzywającej z odpowiedzialnością osoby prawnej.

Artykuł 2

Można odmówić udzielenia pomocy prawnej:

- (a) jeżeli wniosek dotyczy przestępstw uważanych przez Stronę wezwaną za przestępstwa polityczne, za przestępstwa pozostające w związku z przestępstwami politycznymi lub za przestępstwa skarbowe;
- (b) jeżeli Strona wezwana uzna, że wykonanie wniosku mogłoby naruszyć suwerenność, bezpieczeństwo, porządek publiczny lub inne podstawowe interesy państwa.

CZĘŚĆ II

Wnioski rekwizycyjne

Artykuł 3

1. Strona wezwana wykonuje w formie przewidzianej przez jej prawo wnioski rekwizycyjne w sprawach karnych, przekazywane jej przez organy sądowe Strony wzywającej i dotyczące przeprowadzenia czynności śledczych lub przekazywania dowodów, akt lub dokumentów.

2. Jeżeli Strona wzywająca wnosi o przesłuchanie świadków lub biegłych pod przysięgą, powinna to sprecyzować we wniosku, a Strona wezwana - wykonać taki wniosek, jeżeli nie sprzeciwia się temu jej prawo.

3. Strona wezwana może przekazywać jedynie uwierzytelnione kopie lub fotokopie żądanych akt lub dokumentów. Jeżeli jednak Strona wzywająca wnosi o przekazanie oryginałów, należy w miarę możliwości uwzględnić jej wniosek.

Artykuł 4⁽²⁾

1. Jeżeli Strona wzywająca wyraźnie o to wnosi, Strona wezwana zawiadamia ją o dacie i miejscu wykonania wniosku rekwizycyjnego. Za zgodą Strony wezwanej w wykonaniu wniosku mogą wziąć udział przedstawiciele zainteresowanych organów oraz zainteresowane osoby.

2. Wnioski o dopuszczenie udziału przedstawicieli tych organów lub zainteresowanych osób nie powinny zostać odrzucone, jeżeli udział odpowiada lepiej potrzebom Strony wzywającej, a w konsekwencji pozwala uniknąć występowania z wnioskami dodatkowymi.

Artykuł 5

1. Każda z Umawiających się Stron może w chwili podpisywania niniejszej konwencji lub złożenia swego dokumentu ratyfikacyjnego lub przystąpienia zastrzec, w drodze oświadczenia skierowanego do Sekretarza Generalnego Rady Europy, możliwość uzależnienia wykonywania wniosków rekwizycyjnych dotyczących przeszukania lub zajęcia przedmiotów od spełnienia jednego, lub więcej, z następujących warunków:

- (a) przestępstwo stanowiące podstawę wniosku rekwizycyjnego jest karalne zarówno według prawa Strony wzywającej, jak i Strony wezwanej;
- (b) przestępstwo stanowiące podstawę wniosku podlega ekstradycji w państwie wezwanym;
- (c) wykonanie wniosku rekwizycyjnego jest zgodne z prawem Strony wezwanej.

2. Jeżeli jedna z Umawiających się Stron złoży oświadczenie w trybie ustępu 1 niniejszego artykułu, każda z pozostałych Stron będzie mogła zastosować zasadę wzajemności.

Artykuł 6

1. Strona wezwana może odroczyć przekazanie przedmiotów, akt lub dokumentów, o których przekazanie się wnosi, jeżeli są one jej niezbędne dla celów toczącego się postępowania karnego.

2. Przedmioty oraz oryginały akt lub dokumentów przekazane w wyniku wykonania wniosku rekwizycyjnego powinny być możliwie najszybciej zwrócone Stronie wezwanej przez Stronę wzywającą, chyba że Strona wezwana zrzeknie się tego prawa.

CZĘŚĆ III

Doręczanie pism i orzeczeń sądowych Stawiennictwo świadków, biegłych i osób ściganych

Artykuł 7

1. Strona wezwana dokonuje doręczeń pism i orzeczeń sądowych przekazywanych jej w tym celu przez Stronę wzywającą.

Doręczenie może być dokonane przez zwykłe oddanie pisma lub orzeczenia adresatowi. Jeżeli Strona wzywająca wyraźnie o to wnosi, Strona wezwana dokonuje doręczenia w formie przewidzianej przez jej prawo dla analogicznych dokumentów lub w formie szczególnej zgodnej z tym prawem.

2. Potwierdzenia doręczenia dokonuje się przy użyciu dowodu doręczenia opatrzonego datą i podpisanego przez adresata lub oświadczenia Strony wezwanej, stwierdzającego fakt, formę i datę doręczenia. Jeden z powyższych dokumentów jest niezwłocznie przekazywany Stronie wzywającej. Na jej wniosek Strona wezwana stwierdza, czy doręczenie zostało dokonane zgodnie z jej prawem. Jeżeli doręczenie nie mogło być dokonane, Strona wezwana zawiadamia niezwłocznie Stronę wzywającą o przyczynach niedokonania doręczenia.

3. Każda z Umawiających się Stron może w chwili podpisywania niniejszej konwencji albo złożenia swego dokumentu ratyfikacyjnego lub przystąpienia zastrzec, w drodze oświadczenia skierowanego do Sekretarza Generalnego Rady Europy, by wezwanie do stawiennictwa kierowane do osoby ściganej przebywającej na jej terytorium było przekazane jej organom w pewnym terminie poprzedzającym datę stawiennictwa. Termin ten powinien być sprecyzowany w powyższym oświadczeniu i nie może przekraczać 50 dni.

Termin ten należy uwzględnić przy wyznaczeniu daty stawiennictwa i przekazywaniu wezwania.

Artykuł 8

Świadek lub biegły, który nie stawia się na wezwanie, o którego doręczenie wnoszono, nie może być poddany, mimo sprecyzowania zagrożenia w wezwaniu, żadnej karze ani środkowi przymusu, chyba że uda się on następnie dobrowolnie na terytorium Strony wzywającej i zostanie tam ponownie prawidłowo wezwany do stawiennictwa.

Artykuł 9

Diety, jak również koszty podróży i pobytu świadka lub biegłego, należne im od Strony wzywającej są obliczane według stawek obowiązujących w miejscu ich zamieszkania i powinny być co najmniej równe stawkom przewidzianym według taryf i regulaminów obowiązujących w państwie, gdzie przesłuchanie ma mieć miejsce.

Artykuł 10

1. Jeżeli Strona wzywająca uzna, że osobiste stawiennictwo świadka lub biegłego przed ich organami sądowymi jest szczególnie konieczne, powinna to uwzględnić we wniosku o doręczenie wezwania, a Strona wezwana - wezwać świadka lub biegłego do stawiennictwa.

Strona wezwana zawiadamia Stronę wzywającą o odpowiedzi świadka lub biegłego.

2. W wypadku określonym w ustępie 1 niniejszego artykułu wniosek lub wezwanie powinny określać przybliżoną wysokość diety oraz kosztów podróży i pobytu podlegających zwrotowi.

3. Na stosowny wniosek Strona wezwana może przyznać świadkowi lub biegłemu zaliczkę. Podlega

ona określeniu w wezwaniu i zwrotowi przez Stronę wzywającą.

Artykuł 11⁽³⁾

1. Osobę pozbawioną wolności, o której osobiste stawiennictwo w celu przeprowadzenia czynności w ramach postępowania karnego, z wyłączeniem stawiennictwa w celu osądzenia, wnosi Strona wzywająca, przekazuje się czasowo na jej terytorium pod warunkiem zapewnienia jej powrotu w terminie wskazanym przez Stronę wezwaną i z zastrzeżeniem postanowień artykułu 12 niniejszej Konwencji, w zakresie w jakim mogą one znaleźć zastosowanie.

Przekazania można odmówić:

- a) jeżeli osoba pozbawiona wolności nie wyraża na nie zgody;
- b) jeżeli jej obecność jest konieczna dla celów postępowania karnego toczącego się na terytorium Strony wezwanej;
- c) jeżeli przekazanie tej osoby mogłoby spowodować przedłużenie okresu pozbawienia jej wolności;
- d) jeżeli inne istotne przyczyny sprzeciwiają się jej przekazaniu na terytorium Strony wzywającej.

2. Z zastrzeżeniem postanowień artykułu 2 niniejszej Konwencji, w wypadku określonym w ustępie 1, zgoda na tranzyt osoby pozbawionej wolności przez terytorium Państwa trzeciego wyrażana jest na wniosek, do którego dołącza się wszelkie niezbędne dokumenty, kierowany przez Ministerstwo Sprawiedliwości Strony wzywającej do Ministerstwa Sprawiedliwości Strony wezwanej do udzielenia tranzytu. Każda z Umawiających się Stron może odmówić wyrażenia zgody na tranzyt własnych obywateli.

3. Osoba przekazana powinna pozostawać pozbawiona wolności na terytorium Strony wzywającej oraz, w stosownych wypadkach, na terytorium Strony wezwanej do udzielenia tranzytu, chyba że Strona wezwana zażąda jej zwolnienia.

Artykuł 12

1. Świadek lub biegły, który w wyniku wezwania stawia się przed organami sądowymi Strony wzywającej, nie może, niezależnie od posiadanego obywatelstwa, być ścigany, zatrzymany lub w jakikolwiek inny sposób pozbawiony osobistej wolności na terytorium tej Strony, w odniesieniu do czynów popełnionych lub orzeczeń skazujących wydanych przed opuszczeniem przez niego terytorium Strony wezwanej.

2. Osoba wezwana do stawiennictwa przed organami sądowymi Strony wzywającej w celu poniesienia odpowiedzialności za czyny, o które toczy się postępowanie, nie może, niezależnie od posiadanego obywatelstwa, być tam ścigana, zatrzymana lub w jakikolwiek inny sposób pozbawiona osobistej wolności, w odniesieniu do czynów popełnionych lub orzeczeń skazujących wydanych przed opuszczeniem przez nią terytorium Strony wezwanej i nie określonych w wezwaniu.

3. Immunitet określony w niniejszym artykule wygasa, jeżeli świadek, biegły lub oskarżony, mając możliwość opuszczenia terytorium Strony wzywającej w ciągu kolejnych piętnastu dni od dnia, w którym jego obecność nie była już wymagana przez organy sądowe, pozostał na tym terytorium lub powrócił na nie po jego opuszczeniu.

CZĘŚĆ IV

Informacje z rejestru skazanych

Artykuł 13

1. Strona wezwana przekazuje, z zastrzeżeniem takiej samej możliwości dla jej organów sądowych w podobnej sprawie, wyciągi z rejestru skazanych i wszelkie z nim związane informacje, o których przekazanie wnoszą organy sądowe każdej Umawiającej się Strony na potrzeby sprawy karnej.

2. W wypadkach innych niż określone w ustępie 1 niniejszego artykułu tego rodzaju wnioski wykonuje się na warunkach określonych przez prawo, uregulowania lub praktykę Strony wezwanej.

CZĘŚĆ V

Postępowanie

Artykuł 14

1. Wnioski o udzielenie pomocy prawnej powinny określać:

- (a) organ, który sporządził wniosek,
- (b) przedmiot i podstawę wniosku,
- (c) w miarę możliwości tożsamość i obywatelstwo osoby, której dotyczy wniosek,
- (d) w stosownych wypadkach, nazwisko i miejsce zamieszkania adresata.

2. Wnioski rekwizycyjne określone w art. 3, 4 i 5 powinny ponadto określać zarzut oraz zawierać zwięzły opis stanu faktycznego sprawy.

Artykuł 15⁽⁴⁾

1. Wnioski o udzielenie pomocy prawnej, jak również wszelkie informacje przekazywane z własnej inicjatywy będą kierowane w formie pisemnej przez Ministerstwo Sprawiedliwości Strony wzywającej do Ministerstwa Sprawiedliwości Strony wezwanej i podlegać zwrotowi w tej samej drodze. Jednakże mogą one być kierowane bezpośrednio przez organy sądowe Strony wzywającej do organów sądowych Strony wezwanej i podlegać zwrotowi w tej samej drodze.

2. Wnioski określone w artykule 11 niniejszej Konwencji, jak również wnioski określone w artykule 13 Drugiego protokołu dodatkowego do niniejszej Konwencji będą kierowane w każdym wypadku przez Ministerstwo Sprawiedliwości Strony wzywającej do Ministerstwa Sprawiedliwości Strony wezwanej i podlegać zwrotowi w tej samej drodze.

3. Wnioski o udzielenie pomocy prawnej dotyczące postępowań określonych w artykule 1 ustęp 3 niniejszej Konwencji mogą również być kierowane, w stosownych wypadkach, bezpośrednio przez organy administracyjne lub sądowe Strony wzywającej do organów administracyjnych lub sądowych Strony wezwanej i podlegać zwrotowi w tej samej drodze.

4. Wnioski o udzielenie pomocy prawnej sporządzone na podstawie artykułów 18 lub 19 Drugiego protokołu dodatkowego do niniejszej Konwencji mogą również być kierowane bezpośrednio przez właściwe organy Strony wzywającej do właściwych organów Strony wezwanej.

5. Wnioski określone w artykule 13 ustęp 1 niniejszej Konwencji mogą być kierowane bezpośrednio przez właściwe organy sądowe do właściwych służb Strony wezwanej, a odpowiedzi mogą być przesyłane bezpośrednio przez te służby. Wnioski określone w artykule 13 ustęp 2 niniejszej Konwencji będą kierowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości Strony wzywającej do Ministerstwa Sprawiedliwości Strony wezwanej.

6. Wnioski o nadesłanie odpisów orzeczeń skazujących i informacji o zastosowanych środkach, o których mowa w artykule 4 Protokołu dodatkowego do niniejszej Konwencji, mogą być kierowane bezpośrednio do właściwych organów. Każde Umawiające się Państwo będzie mogło w każdym czasie, w drodze oświadczenia skierowanego do Sekretarza Generalnego Rady Europy, wskazać organy, które będzie uważało za właściwe w rozumieniu niniejszego ustępu.

7. W pilnych wypadkach, i jeżeli przesyłanie bezpośrednio jest dopuszczone przez niniejszą Konwencję, może być ono dokonane za pośrednictwem Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej (Interpol).

8. Każda Strona będzie mogła w każdym czasie, w drodze oświadczenia skierowanego do Sekretarza Generalnego Rady Europy, zastrzec sobie prawo poddania wykonywania wniosków o udzielenie pomocy prawnej lub wykonywania niektórych spośród nich, jednemu lub kilku następującym warunkom:

- a) kopia wniosku powinna być skierowana do wyznaczonego organu centralnego;
- b) wniosek, z wyjątkiem wypadków kiedy jest pilny, powinien być skierowany do wyznaczonego organu centralnego;
- c) w wypadku przesyłania bezpośredniego ze względu na pilność, kopia powinna być przesłana w tym samym czasie do jej Ministerstwa Sprawiedliwości;
- d) niektóre lub wszystkie wnioski o udzielenie pomocy prawnej muszą być jej przesyłane inną drogą niż ta przewidziana w niniejszym artykule.

9. Wnioski o udzielenie pomocy prawnej lub każda inna informacja przesyłana w oparciu o niniejszą Konwencję lub protokoły dodatkowe do niej mogą być przesyłane przy użyciu elektronicznych środków

komunikacji lub każdą inną drogą telekomunikacyjną, pod warunkiem że Strona wzywająca, na wniosek, będzie w stanie w każdym czasie udokumentować na piśmie przesłanie wniosku, jak również przedstawić jego oryginał. Jednakże, każde Umawiające się Państwo może, w każdym czasie, w drodze oświadczenia skierowanego do Sekretarza Generalnego Rady Europy, wskazać warunki, na których jest ono gotowe zaakceptować i wykonywać wnioski otrzymane drogą elektroniczną lub każdą inną drogą telekomunikacyjną.

10. Niniejszy artykuł nie narusza postanowień umów lub porozumień dwustronnych, obowiązujących między Stronami, na mocy których dopuszczalne jest bezpośrednie przekazywanie wniosków o udzielenie pomocy prawnej między organami Stron.

Artykuł 16

1. Z zastrzeżeniem postanowień ustępu 2 niniejszego artykułu, tłumaczenie wniosków i dołączonych do nich dokumentów nie jest wymagane.

2. Każda z Umawiających się Stron może w chwili podpisywania konwencji albo złożenia swego dokumentu ratyfikacyjnego lub przystąpienia, w drodze oświadczenia skierowanego do Sekretarza Generalnego Rady Europy, zastrzec sobie możliwość wymagania, aby przesłanym do niej wnioskom i dołączonym do nich dokumentom towarzyszyły tłumaczenia bądź na jej język, bądź na jeden z języków urzędowych Rady Europy, albo na jeden z tych języków określony przez nią. Inne Strony będą mogły zastosować zasadę wzajemności.

3. Niniejszy artykuł nie narusza postanowień dotyczących tłumaczenia wniosków i dołączonych do nich dokumentów, które są zawarte w umowach i porozumieniach obowiązujących teraz lub w przyszłości między dwiema lub więcej Umawiającymi się Stronami.

Artykuł 17

Pisma i dokumenty przekazywane w wyniku stosowania niniejszej konwencji są zwolnione od wszelkich wymogów legalizacji.

Artykuł 18

Jeżeli organ, do którego został przekazany wniosek o udzielenie pomocy prawnej, jest niewłaściwy do jego wykonania, przekazuje on wniosek z urzędu właściwemu organowi swojego Państwa i - w przypadku gdy wniosek został przekazany bezpośrednio - powiadamia o tym Stronę wzywającą w ten sam sposób.

Artykuł 19

Każdą odmowę udzielenia pomocy prawnej należy uzasadnić.

Artykuł 20⁽⁵⁾

1. Strony nie będą wysuwały wzajemnych roszczeń o zwrot kosztów wynikających ze stosowania Konwencji lub jej protokołów, z wyjątkiem:

- a) kosztów powstałych w związku z czynnościami biegłych wykonywanymi na terytorium Strony wezwanej;
- b) kosztów powstałych w związku z przekazaniem osób pozbawionych wolności, dokonany w trybie artykułów 13 lub 14 Drugiego protokołu dodatkowego do niniejszej Konwencji lub w trybie artykułu 11 niniejszej Konwencji;
- c) kosztów znacznych lub nadzwyczajnych.

2. Jednakże koszty ustanowienia połączeń wideo lub telefonicznych, koszty związane z udostępnieniem połączeń wideo lub telefonicznych na terytorium Strony wezwanej, wynagrodzenie tłumaczy zapewnionych przez tę Stronę, diety wypłacone świadkom, a także koszty ich podróży na terytorium Strony wezwanej podlegają zwrotowi przez Stronę wzywającą Stronie wezwanej, chyba że Strony postanowią inaczej.

3. Strony porozumiewają się w celu określenia warunków zwrotu kosztów, które mogą być żądane w

oparciu o postanowienia ustępu 1 lit. c) niniejszego artykułu.

4. Postanowienia niniejszego artykułu mają zastosowanie bez naruszenia postanowień artykułu 10 ustęp 3 niniejszej Konwencji.

CZĘŚĆ VI

Wniosek o wszczęcie ścigania

Artykuł 21

1. Wnioski jednej z Umawiających się Stron o wszczęcie ścigania przed sądem innej Strony są przekazywane między Ministerstwami Sprawiedliwości. Umawiające się Strony mogą jednakże skorzystać z możliwości określonej w art. 15 ust. 6.

2. Strona wezwana powinna zawiadomić o sposobie rozpatrzenia wniosku i w stosownych wypadkach przekazać odpis wydanego orzeczenia.

3. Postanowienia art. 16 stosuje się do wniosków określonych w ustępie 1 niniejszego artykułu.

CZĘŚĆ VII

Wymiana informacji o skazaniach

Artykuł 22⁽⁶⁾

Każda z Umawiających się Stron zawiadamia Stronę zainteresowaną o orzeczeniach skazujących i późniejszych środkach podjętych wobec obywateli tej Strony, które zostały wpisane w rejestrze skazanych. Ministerstwa Sprawiedliwości przekazują sobie te informacje co najmniej raz w roku. Jeżeli dana osoba jest traktowana jako obywatel dwóch lub więcej Umawiających się Stron, zawiadamia się wszystkie zainteresowane Strony, chyba że osoba ta posiada obywatelstwo Państwa, na którego terytorium została skazana.

CZĘŚĆ VIII

Postanowienia końcowe

Artykuł 23

1. Każda Umawiająca się Strona może w chwili podpisywania niniejszej konwencji albo złożenia swego dokumentu ratyfikacyjnego lub przystąpienia złożyć zastrzeżenie do jednego lub więcej postanowień konwencji.

2. Każda z Umawiających się Stron, która złożyła zastrzeżenie, może je wycofać z chwilą, gdy pozwolą na to okoliczności. Wycofanie zastrzeżeń odbywa się w drodze notyfikacji kierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy.

3. Umawiająca się Strona, która złożyła zastrzeżenie do danego postanowienia konwencji, może domagać się stosowania tego postanowienia przez inną Stronę tylko w zakresie, w jakim sama je przyjęła.

Artykuł 24⁽⁷⁾

Każde Państwo, w chwili podpisywania lub składania dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia wskaże, w drodze oświadczenia skierowanego do Sekretarza Generalnego Rady Europy, jakie organy uważa za organy sądowe w rozumieniu niniejszej Konwencji. Następnie będzie mogło w każdym czasie i w taki sam sposób zmienić treść oświadczenia.

Artykuł 25

1. Niniejsza konwencja ma zastosowanie do terytorium metropolii Umawiających się Stron.

2. Jeżeli chodzi o Francję, konwencja ma zastosowanie również do Algierii i departamentów zamorskich, a w odniesieniu do Włoch - do terytorium Somalii pozostającego pod administracją włoską.

3. Republika Federalna Niemiec może rozciągnąć stosowanie niniejszej konwencji na Land Berlin w drodze oświadczenia skierowanego do Sekretarza Generalnego Rady Europy.

4. Jeżeli chodzi o Królestwo Holandii, niniejsza konwencja ma zastosowanie do jego terytorium europejskiego. Królestwo to może rozciągnąć stosowanie konwencji na Antyle Holenderskie, Surinam i Holenderską Nową Gwineę w drodze oświadczenia skierowanego do Sekretarza Generalnego Rady Europy.

5. W drodze bezpośredniego porozumienia między dwiema lub więcej Umawiającymi się Stronami stosowanie niniejszej konwencji może być rozciągnięte na warunkach określonych w tym porozumieniu na jakiegokolwiek terytorium jednej z tych Stron, inne niż określone w ustępach 1, 2, 3 i 4 niniejszego artykułu, które ta Strona reprezentuje w stosunkach międzynarodowych.

Artykuł 26

1. Z zastrzeżeniem postanowień art. 15 ust. 7 i art. 16 ust. 3, niniejsza konwencja uchyla w odniesieniu do terytoriów, do których ma zastosowanie, postanowienia traktatów, konwencji lub umów dwustronnych, które w stosunkach między dwiema Umawiającymi się Stronami regulują pomoc prawną w sprawach karnych.

2. Niniejsza konwencja nie narusza jednakże zobowiązań zawartych w postanowieniach jakiegokolwiek innej konwencji międzynarodowej o charakterze dwu- lub wielostronnym, której niektóre postanowienia regulują lub mogą regulować zagadnienia szczegółowe z zakresu pomocy prawnej.

3. Umawiające się Strony mogą zawierać między sobą umowy dwu- lub wielostronne o pomocy prawnej w sprawach karnych jedynie w celu uzupełnienia postanowień niniejszej konwencji lub ułatwienia stosowania zasad w niej zawartych.

4. Jeżeli w stosunkach między dwiema lub więcej Umawiającymi się Stronami pomoc prawna w sprawach karnych jest udzielana na podstawie jednolitego ustawodawstwa lub szczególnego trybu przewidującego wzajemność w udzielaniu pomocy prawnej na ich terytoriach, Strony te mogą uregulować swoje wzajemne stosunki w tej dziedzinie jedynie w oparciu o te systemy, niezależnie od postanowień niniejszej konwencji. Umawiające się Strony, które wykluczyły lub zamierzają wykluczyć stosowanie niniejszej konwencji ze swoich wzajemnych stosunków w trybie określonym w niniejszym ustępie, powinny o tym zawiadomić w drodze notyfikacji Sekretarza Generalnego Rady Europy.

Artykuł 27

1. Niniejsza konwencja jest otwarta do podpisu dla Państw członkowskich Rady Europy. Podlega ratyfikacji, a dokumenty ratyfikacyjne składa się Sekretarzowi Generalnemu Rady.

2. Konwencja wchodzi w życie po upływie 90 dni od dnia złożenia trzeciego dokumentu ratyfikacyjnego.

3. Konwencja wchodzi w życie w odniesieniu do każdego sygnatariusza, który ją ratyfikuje, po upływie 90 dni od dnia złożenia przez niego dokumentu ratyfikacyjnego.

Artykuł 28

1. Komitet Ministrów Rady Europy może zaprosić jakiegokolwiek Państwo nie będące członkiem Rady Europy do przystąpienia do niniejszej konwencji. Uchwała w sprawie zaproszenia powinna uzyskać jednomyślną akceptację Członków Rady, którzy ratyfikowali konwencję.

2. Przystąpienie następuje przez złożenie u Sekretarza Generalnego Rady dokumentu przystąpienia, który wywiera skutek po upływie 90 dni od dnia jego złożenia.

Artykuł 29

Każda z Umawiających się Stron może wypowiedzieć niniejszą konwencję w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy. Wypowiedzenie wywiera skutek po upływie sześciu miesięcy od daty otrzymania takiej notyfikacji przez Sekretarza Generalnego Rady.

Artykuł 30

Sekretarz Generalny Rady Europy zawiadamia Członków Rady oraz rządy Państw, które przystąpiły do niniejszej konwencji, o:

- (a) podpisaniu konwencji i złożeniu dokumentu ratyfikacyjnego lub przystąpienia;
- (b) dacie wejścia w życie konwencji;
- (c) wszelkich notyfikacjach otrzymanych w trybie wykonania postanowień art. 5 ust. 1, art. 7 ust. 3, art. 15 ust. 6, art. 16 ust. 2, art. 24, art. 25 ust. 3 i 4, art. 26 ust. 4;
- (d) wszelkich zastrzeżeniach złożonych w trybie postanowień art. 23 ust. 1;
- (e) wycofaniach zastrzeżeń dokonanych w trybie postanowień art. 23 ust. 2;
- (f) wszelkich notyfikacjach o wypowiedzeniu otrzymanych w trybie postanowień art. 29 i datach wywarcia przez nie skutków.

Na dowód czego niżej podpisani, właściwie do tego celu upoważnieni, podpisali niniejszą konwencję.

Sporządzono w Strasburgu dnia 20 kwietnia 1959 r. w językach angielskim i francuskim, przy czym oba teksty są jednakowo autentyczne, w jednym egzemplarzu, który zostanie złożony w archiwach Rady Europy. Sekretarz Generalny Rady Europy przekaze jego uwierzytelnione odpisy wszystkim Rządom, które podpisały konwencję i do niej przystąpiły.

Przekład

PROTOKÓŁ DODATKOWY

do Europejskiej konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych

Państwa członkowskie Rady Europy, sygnatariusze niniejszego protokołu,

w celu ułatwienia stosowania Europejskiej konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych, otwartej do podpisu w Strasburgu dnia 20 kwietnia 1959 r. (zwanej dalej "Konwencją"), w stosunku do przestępstw skarbowych;

uznając ponadto za celowe uzupełnienie Konwencji o pewne postanowienia;

uzgodniły, co następuje:

CZĘŚĆ I

Artykuł 1

Umawiające się Strony nie będą korzystać z prawa, o którym mowa w art. 2 lit. (a) Konwencji, w celu odmowy udzielenia pomocy wyłącznie na tej podstawie, że wniosek dotyczy przestępstwa, które Strona wezwana uznaje za przestępstwo skarbowe.

Artykuł 2

1. W przypadku gdy Umawiająca się Strona uzależniła wykonanie wniosków rekwizycyjnych dotyczących przeszukania lub zajęcia przedmiotów od warunku, że przestępstwo stanowiące podstawę wniosku jest karalne według prawa Strony wzywającej i Strony wezwanej, warunek ten uważa się za spełniony co do przestępstw skarbowych, jeżeli przestępstwo jest karalne według prawa Strony wzywającej i odpowiada przestępstwu o tym samym charakterze w prawie Strony wezwanej.

2. Nie można odmówić wykonania wniosku na tej podstawie, że prawo Strony wezwanej nie przewiduje takiego samego rodzaju opłaty lub podatku, albo nie reguluje w ten sam sposób opłat, podatków, ceł i obrotu dewizowego jak prawo Strony wzywającej.

CZĘŚĆ II

Artykuł 3

Postanowienia Konwencji stosuje się także do:

- a. doręczeń dokumentów dotyczących wykonania kary, wykonania kar majątkowych lub pokrycia kosztów postępowania;
- b. środków związanych z zawieszeniem wyrokowania lub wykonania kary, warunkowym zwolnieniem, odroczeniem wykonania kary lub przerwą w jej wykonywaniu.

CZĘŚĆ III

Artykuł 4

Art. 22 Konwencji uzupełnia się w sposób następujący, przy czym dotychczasowy tekst art. 22 oznacza się jako ustęp 1, a poniższe postanowienia jako ustęp 2:

"2. Ponadto, każda Umawiająca się Strona, która dostarczyła wyżej wymienione informacje, przedstawia zainteresowanej Stronie, na jej wniosek w konkretnej sprawie, odpis orzeczenia skazującego i informację o zastosowanych środkach, a także inne informacje dotyczące sprawy, które umożliwią rozważenie konieczności zastosowania środków na szczeblu krajowym. Porozumiewanie się następuje między Ministerstwami Sprawiedliwości."

CZĘŚĆ IV

Artykuł 5

1. Niniejszy protokół jest otwarty do podpisu przez Państwa członkowskie Rady Europy, które podpisały Konwencję. Podlega ratyfikacji, przyjęciu lub zatwierdzeniu. Dokumenty ratyfikacyjne, przyjęcia lub zatwierdzenia składa się Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy.

2. Protokół wchodzi w życie po upływie 90 dni od dnia złożenia trzeciego dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia.

3. W stosunku do państwa-sygnatariusza, które później ratyfikuje, przyjmie lub zatwierdzi Protokół, wchodzi on w życie po upływie 90 dni od dnia złożenia przez nie jego dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia.

4. Państwo członkowskie Rady Europy nie może ratyfikować, przyjąć lub zatwierdzić niniejszego protokołu bez równoczesnej lub uprzedniej ratyfikacji Konwencji.

Artykuł 6

1. Każde Państwo, które przystąpiło do Konwencji, może przystąpić do niniejszego protokołu po jego wejściu w życie.

2. Takie przystąpienie następuje przez złożenie Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy dokumentu przystąpienia, który wywołuje skutek po upływie 90 dni od daty jego złożenia.

Artykuł 7

1. Każde Państwo w chwili podpisywania lub składania dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia może określić terytorium lub terytoria, do których odnosi się niniejszy protokół.

2. Każde Państwo w chwili podpisywania lub składania dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia albo w każdym czasie późniejszym może, przez złożenie Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy oświadczenia, rozszerzyć stosowanie niniejszego protokołu na inne wskazane w oświadczeniu terytorium lub terytoria, za których stosunki międzynarodowe odpowiada lub w ich imieniu ma prawo do podejmowania zobowiązań.

3. Każde oświadczenie, o którym mowa w ustępie poprzedzającym, może zostać cofnięte w stosunku do jakiegokolwiek terytorium wskazanego w tym oświadczeniu, w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy. Takie cofnięcie wywołuje skutek po upływie sześciu miesięcy od

dnia otrzymania notyfikacji przez Sekretarza Generalnego Rady Europy.

Artykuł 8

1. Zastrzeżenia do postanowień Konwencji, złożone przez Umawiającą się Stronę, mają zastosowanie także do niniejszego protokołu, chyba że Strona ta w chwili podpisywania lub składania swego dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia złoży oświadczenie przeciwnej treści. Dotyczy to także oświadczeń składanych w trybie art. 24 Konwencji.

2. Każde Państwo w chwili podpisywania lub składania swego dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia może oświadczyć, że:

- a. nie jest związane przepisami części I albo że jest związane tymi przepisami wyłącznie w odniesieniu do niektórych przestępstw lub niektórych kategorii przestępstw, o których mowa w art. 1, albo że nie będzie wykonywać wniosków rekwizycyjnych dotyczących przeszukania lub zajęcia przedmiotów w odniesieniu do przestępstw skarbowych;
- b. nie jest związane przepisami części II;
- c. nie jest związane przepisami części III.

3. Każda Umawiająca się Strona może wycofać oświadczenie, złożone zgodnie z ustępem poprzedzającym, przez przesłanie Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy oświadczenia, które wywoła skutek w dniu jego otrzymania.

4. Umawiająca się Strona, która stosuje do niniejszego protokołu zastrzeżenie złożone do postanowienia Konwencji albo która złożyła zastrzeżenie do postanowienia niniejszego protokołu, nie może żądać stosowania tego postanowienia przez inną Umawiającą się Stronę; jeżeli jednak zastrzeżenie było częściowe lub warunkowe, może ona żądać stosowania tego postanowienia w zakresie, w jakim sama je przyjęła.

5. Składanie innych zastrzeżeń do postanowień niniejszego protokołu jest niedopuszczalne.

Artykuł 9

Postanowienia niniejszego protokołu nie naruszają dalej idących regulacji zawartych w umowach dwu- lub wielostronnych, zawartych przez Umawiające się Strony w wykonaniu art. 26 ust. 3 Konwencji.

Artykuł 10

Europejski Komitet Problematyki Przemocności Rady Europy powinien być informowany o stosowaniu niniejszego protokołu oraz powinien ułatwiać, w miarę potrzeby, polubowne rozwiązywanie problemów związanych z jego stosowaniem.

Artykuł 11

1. Każda z Umawiających się Stron, w zakresie, w jakim jej to dotyczy, może wypowiedzieć niniejszy protokół przez notyfikację skierowaną do Sekretarza Generalnego Rady Europy.

2. Takie wypowiedzenie wywołuje skutek po upływie sześciu miesięcy od dnia otrzymania notyfikacji przez Sekretarza Generalnego.

3. Wypowiedzenie Konwencji powoduje automatycznie wypowiedzenie niniejszego protokołu.

Artykuł 12

Sekretarz Generalny Rady Europy zawiadamia Państwa Członkowskie Rady Europy oraz Państwa, które przystąpiły do Konwencji o:

- a. podpisaniu niniejszego protokołu;
- b. złożeniu dokumentów ratyfikacyjnych, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia;
- c. dacie wejścia w życie niniejszego protokołu, zgodnie z art. 5 i 6;
- d. oświadczeniach otrzymanych w wykonaniu art. 7 ust. 2 i 3;
- e. oświadczeniach otrzymanych w wykonaniu art. 8 ust. 1;
- f. zastrzeżeniach złożonych w wykonaniu art. 8 ust. 2;
- g. wycofaniu zastrzeżeń i wykonaniu art. 8 ust. 3;

h. notyfikacjach otrzymanych w trybie art. 11 oraz o dacie, w której wypowiedzenie nabiera mocy.

Na dowód powyższego niżej podpisani, będąc do tego należycie upoważnieni, podpisali niniejszy protokół.

Sporządzono w Strasburgu dnia 17 marca 1978 r. w językach angielskim i francuskim, przy czym oba teksty są jednakowo autentyczne, w jednym egzemplarzu, który zostanie złożony w archiwach Rady Europy. Sekretarz Generalny Rady Europy prześle uwierzytelnione odpisy wszystkim państwom, które podpisały protokół i do niego przystąpiły.

Po zaznajomieniu się z powyższą konwencją i protokołem, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- konwencja powyższa i protokół zostały uznane za słuszne,
- zostały przyjęte, ratyfikowane i potwierdzone,
- będą one niezmiennie zachowywane, z uwzględnieniem zastrzeżenia do artykułu 5 ustęp 1 litery (a), (b) i (c) konwencji oraz oświadczeń dotyczących artykułu 7 ustęp 3 konwencji, artykułu 13 konwencji, artykułu 15 ustępy 2 i 6 konwencji, artykułu 16 ustęp 2 konwencji i artykułu 24 konwencji.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 9 stycznia 1996 r.

Przypisy:

¹⁾ Art. 1 zmieniony przez art. 1 Drugiego Protokołu Dodatkowego do Europejskiej konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych sporządzonego w Strasburgu dnia 8 listopada 2001 r. (Dz.U.04.139.1476) z dniem 1 lutego 2004 r.

²⁾ Art. 4 zmieniony przez art. 2 Drugiego Protokołu Dodatkowego do Europejskiej konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych sporządzonego w Strasburgu dnia 8 listopada 2001 r. (Dz.U.04.139.1476) z dniem 1 lutego 2004 r.

³⁾ Art. 11 zmieniony przez art. 3 Drugiego Protokołu Dodatkowego do Europejskiej konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych sporządzonego w Strasburgu dnia 8 listopada 2001 r. (Dz.U.04.139.1476) z dniem 1 lutego 2004 r.

⁴⁾ Art. 15 zmieniony przez art. 4 Drugiego Protokołu Dodatkowego do Europejskiej konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych sporządzonego w Strasburgu dnia 8 listopada 2001 r. (Dz.U.04.139.1476) z dniem 1 lutego 2004 r.

⁵⁾ Art. 20 zmieniony przez art. 5 Drugiego Protokołu Dodatkowego do Europejskiej konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych sporządzonego w Strasburgu dnia 8 listopada 2001 r. (Dz.U.04.139.1476) z dniem 1 lutego 2004 r.

⁶⁾ Art. 22 podlega zmianie przez art. 4 Protokołu dodatkowego do nin. konwencji z dnia 17 marca 1978 r.

⁷⁾ Art. 24 zmieniony przez art. 6 Drugiego Protokołu Dodatkowego do Europejskiej konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych sporządzonego w Strasburgu dnia 8 listopada 2001 r. (Dz.U.04.139.1476) z dniem 1 lutego 2004 r.